

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

ANTWOORD

op vraag nr. 271 van 28 april 2025
van **CHRIS JANSSENS**

1. In Vlaanderen zijn er 43 moskeeën die behoren tot de Diyanetstructuur waarvan 17 in Limburg, 12 in Oost-Vlaanderen, 11 in Antwerpen, 2 in Vlaams-Brabant en 1 in West-Vlaanderen.

Van deze 43 moskeeën zijn er op heden 12 erkend en een exploitatietoelage ontvangen van het provinciebestuur waar ze zijn gelegen: Beraat (Diest), Selimiye (Heusden-Zolder), Fatih (Genk), Mevlana (Genk), Yildirim Beyazit (Genk), Yunus Emre (Genk), Yesil Camii (Houthalen-Helchteren), Selimiye (Lommel), Mehmet Akif (Antwerpen), Hicret (Sint-Niklaas), Yavuz Sultan Selim (Gent) en Kevser (Aalst)

- 2, 3, 5, 6 en 9. De regels die door de grondwetgever en de Vlaamse decreetgever zijn vastgelegd voor de erkenning en financiering van lokale geloofsgemeenschappen vormen voor mij als minister het rechtskader voor het Vlaamse beleid inzake erediensten. Zowel erkende als erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen worden op gelijke en objectieve wijze getoetst aan de verplichtingen die voortvloeien uit het Eredienstendecreet van 7 mei 2004 en het Erkenningsdecreet. Lokale geloofsgemeenschappen mogen deel uitmaken van een netwerk of structuur, gelet op de organisatorische autonomie die hun toekomt krachtens artikel 21 van de Grondwet.

De erkenningscriteria vervat in artikel 7, 3°, 6° en 9°, artikel 16, 4° en 8° en artikel 17, §1 van het Erkenningsdecreet vormen de basisvoorwaarden voor de vrijwaring van de onafhankelijke werking van erkende en erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen. Indien de Informatie- en screeningsdienst (ISD) vaststelt dat lokale geloofsgemeenschappen niet (meer) voldoen aan deze voorwaarden zal hiertegen op passende wijze opgetreden worden overeenkomstig het erkennings- en sanctiekader zoals vastgelegd in het Erkenningsdecreet.

Met betrekking tot de vraag welke screeningsmethodologie de Informatie- en screeningsdienst (ISD) specifiek hanteert bij het toetsen en beoordelen van de erkenningscriteria inzake de onafhankelijke werking van lokale geloofsgemeenschappen, kan ik geen informatie geven. De screeningsmethodologie vormt een essentieel onderdeel van de interne werkprocessen en de operationele werking van de ISD. De openbaarmaking ervan zou het risico met zich meebrengen dat lokale geloofsgemeenschappen hun handelen of administratieve processen strategisch afstemmen op de werkwijze van de ISD, waardoor zij het toezicht kunnen ontwijken of beïnvloeden. Om zijn decretale controleopdrachten adequaat te kunnen uitvoeren, is het voor de ISD dan ook noodzakelijk dat de vertrouwelijkheid van zijn screeningsmethodologie gewaarborgd blijft conform artikel II.35, 5° van het Bestuursdecreet.

4. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen een erkende en erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschap. Wat betreft de op dit moment 19 erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen die behoren tot de Diyanetstructuur heeft de ISD weet van 5 eredienstbedienaars die door de Turkse overheid bezoldigd worden. Conform artikel 7, 9° van het Erkenningsdecreet moeten

lokale geloofsgemeenschappen tijdens het erkenningstraject zich ertoe verbinden om de wedde van hun bedienaars van de eredienst ten laste te laten nemen door de federale overheid. Het voldoen aan dit criterium door de erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschap wordt getoetst in het kader van het screeningsonderzoek van de ISD.

Voor wat betreft de erkende lokale geloofsgemeenschappen geldt artikel 16, 8° van het Erkenningsdecreet waarin de verplichting is opgelegd dat ze zich ertoe verbinden om de wedde van hun bedienaars van de eredienst ten laste te laten nemen door de federale overheid. Dit criterium wordt door onder andere Diyanet momenteel aangevochten bij het Grondwettelijk Hof dat hierover dit jaar een uitspraak zal doen.

Specifiek met betrekking tot de tewerkstelling van bedienaars van de eredienst afkomstig van buiten de EER (hierna: buitenlandse eredienstbedienaars) in erkende lokale geloofsgemeenschappen in het Vlaams Gewest, heeft de Vlaamse Regering met ingang van 1 mei 2024 het Single Permit-Besluit¹ verstrengd via het wijzigingsbesluit van 8 maart 2024². Voortaan moet een erkende lokale geloofsgemeenschap, bij de aanvraag of verlenging van een arbeidsvergunning voor een buitenlandse eredienstbediener, het schriftelijk bewijs voorleggen dat de bediener rechtstreeks of onrechtstreeks niet wordt bezoldigd door een buitenlandse overheid. Op die manier wordt voorkomen dat buitenlandse overheden, via door hen bezoldigde eredienstbedienaars, ongeoorloofde invloed uitoefenen binnen erkende lokale geloofsgemeenschappen in Vlaanderen. Gelet op deze recent ingevoerde verstrenging is het dus vanaf 1 mei 2024 niet meer mogelijk dat erkende Diyanetmoskeeën een arbeidsvergunning ontvangen voor buitenlandse eredienstbedienaars bezoldigd door de Turkse staat.

7. Ik heb tot op heden geen overlegmomenten gehad met vertegenwoordigers van Diyanet of de Turkse overheid.
8. Ten gevolge van het vernietigingsarrest van 20 juli 2023 van het Grondwettelijk Hof heeft de Vlaamse decreetgever met het Wijzigingsdecreet van 26 april 2024³ nieuwe criteria ingevoerd die specifiek gericht zijn op de vrijwaring van de onafhankelijke werking van lokale geloofsgemeenschappen om ongeoorloofde beïnvloeding in te perken. Alle lopende 65 erkenningsaanvragen worden aan deze nieuwe criteria getoetst door de ISD.

Indien er zwaarwichtige aanwijzingen zijn dat erkende lokale geloofsgemeenschappen niet voldoen aan deze nieuwe criteria, zal de ISD een onderzoek instellen overeenkomstig de procedure vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022⁴.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, BS. 21 december 2018.

² Artikel 21 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, BS. 28 maart 2024.

³ Decreet van 26 april 2024 tot wijziging van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021, BS. 6 mei 2024.

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 tot bepaling van de procedure voor de beoordeling door de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen van de ontvankelijkheid van de zwaarwichtige aanwijzingen van een tekortkoming door een bestuur van de eredienst ter uitvoering van artikel 19, zesde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en tot bepaling van de procedure voor de kennisgeving aan het representatief orgaan vermeld in artikel 19, derde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021, BS. 29 maart 2022

Het is in elk geval te vroeg om op dit moment om uitspraken te doen over de effectiviteit van de voormelde nieuwe criteria. Dit is afhankelijk van de resultaten van de screeningsonderzoeken van de 65 lopende erkenningsaanvragen waarop de nieuwe criteria momenteel worden toegepast. Ik geef hierbij ook mee dat ik conform artikel 72 van het Erkenningsdecreet in de periode 2027-2028 een evaluatie van de doeltreffendheid van de erkenningscriteria zal verrichten.